

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
SPORT VAZIRLIGI
O'ZBEKISTON DAVLAT JISMONIY TARBIYA VA SPORT
UNIVERSITETI

«TASDIQLAYMAN»

O'zbekiston davlat jismoniy
tarbiya va sport universiteti
rektori

R.M. Matkarimov

«   »   2024 yil

«MA'QULLANDI»

O'zbekiston Respublikasi Oliy
ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi OAK raisi,

A.T. Yusupov

« 31 »   2024 yil

13.00.04-“jismoniy tarbiya, sport mashg'ulotlari, sog'lomlashtirish
va adaptiv jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi” ixtisosligi
bo'yicha malakaviy imtihon

D A S T U R I

O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasi
Rayosatining 2024 yil « 31 » 10 363/4 -sonli qarori bilan
tasdiqlangan

CHIRCHIQ – 2024

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI SPORT VAZIRLIGI
O‘ZBEKISTON DAVLAT JISMONIY TARBIYA VA SPORT
UNIVERSITETI**

13.00.04 – «Jismoniy tarbiya, sport mashg‘ulotlari, sog‘lomlashtirish va adaptiv jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi» ixtisosligi bo‘yicha ilmiy darajaga talabgorlar uchun

**MALAKAVIY IMTIHON
DASTURI**

Dasturni tuzuvchilar:
p.f.d., prof R.M.Matkarimov
p.f.d., prof R.D.Xalmuxamedov
p.f.d., prof F.A.Kerimov
p.f.d., prof D.X.Umarov

CHIRCHIQ – 2024

I. K I R I Sh

1.1. Fanning maqsadi va vazifalari

“Jismoniy tarbiya, sport mashg‘ulotlari, sog‘lomlashtirish va adaptiv jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi” mutaxassislik fanini o‘qitishdan maqsad – Oliy ta’limga qo‘yilgan zamonaviy talablarga asosan “Jismoniy tarbiya va sport mashg‘ulotlari nazariyasi va metodikasi” mutaxassislik fanidan bilimlarga ega bo‘lish mahoratni oshirish va takomillashtirish.

1.2. Fanni o‘zlashtirgan katta ilmiy xodim-izlanuvchi va mustaqil tadqiqotchining malakaviy darajalari

“Jismoniy tarbiya, sport mashg‘ulotlari, sog‘lomlashtirish va adaptiv jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi” mutaxassislik fanining vazifalari quyidagilardan iborat:

Doktorant va mustaqil izlanuvchilarni:

- Jismoniy madaniyat nazariyasiga kirish, Jismoniy madaniyatning tushunchalari maqsadi va vazifalari, jismoniy madaniyatning jamiyatdagi asosiy funktsiya va shakllarini tushuntirish.
- Jismoniy madaniyat tizimining vujudga kelish, uning tarkib topishi, jismoniy madaniyatda qo‘llaniladigan ilmiy tadqiqot uslublari o‘rgatiladi.
- Jismoniy tarbiyaning vositalari, ularning texnikasiga tavsif berish.
- Jismoniy tarbiyaning uslubiy tamoyillari, jismoniy tarbiyada qo‘llaniladigan uslublari to‘liq tushuntiriladi.
- Harakatlarga o‘rgatish va harakat sifatlarini tarbiyalashdagi qat’iy tartiblashtirilgan mashq metodi, harakatlarga o‘rgatish jarayonining asoslari, o‘rgatish bosqichlarining asosiy yo‘nalish va xususiyatini katta ilmiy xodim-izlanuvchi va mustaqil tadqiqotchilarga tushuntirish.

1.3. Fanning o‘quv rejasidagi fanlar bilan bog‘liqligi.

“Jismoniy tarbiya, sport mashg‘ulotlari, sog‘lomlashtirish va adaptiv jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi” mutaxassislik fani quyidagi fanlar bilan bevosita bog‘liq:

Fiziologiya, psixologiya va sport psixologiyasi, jismoniy tarbiya tarixi, pedagogika va sport pedagogikasi, milliy va sport o‘yinlari, yengil atletika, gimnastika.

1.4. Fanning o‘qitishda pedagogik va axborot texnologiyalaridan foydalanish

Ma’ruzalar asosan o‘quv xonalarida o‘tkaziladi. Mashg‘ulot davomida yangi pedagogik texnologiyalar, o‘qitishning interfaol uslublari, og‘zaki so‘rov va test usullari qo‘llaniladi.

Ayrim ma’ruza mavzulari slaydlar yordamida yoritilishi ko‘zda tutiladi.

ASOSIY QISM

Fanning nazariy mashg'ulotlari mazmuni. "Jismoniy tarbiya, sport mashg'ulotlari, sog'lomlashtirish va adaptiv jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi" mutaxassislik fanining tushunchalari, predmeti, jismoniy tarbiyaning ilmiy-uslubiy asoslarini, jamiyatdagi vazifa-funksiyalari, vosita va uslublari, tamoyillari, jismoniy sifatlar, sport mashg'ulotlarining qonuniyatlari, mashg'ulotlarning davrlarga bo'linishi, sport sohasida respublika hamda xududiy muammolar, ilm-fan, texnika va texnologiya yutuqlari.

Fanga kirish. Jismoniy madaniyatning tushunchalari, maqsadi va vazifalari. Jismoniy tarbiya tizimi. Jismoniy madaniyat nazariyasining tushunchalari, jismoniy madaniyat, jismoniy tarbiya, jismoniy rivojlanish, jismoniy tayyorgarlik, sport, jismoniy madaniyat tizimi to'g'risida talabalarga aniq va to'liq tushuncha berish. Jismoniy madaniyat nazarisining oliy ta'lim tizimidagi o'rni.

Jismoniy madaniyatda qo'llaniladigan ilmiy tadqiqot uslublari. Ilmiy tadqiqot manbalari muammo gipoteza tushunchalari. Amaliyotlarni tashkil qilish, pedagogik kuzatish, tajriba o'tkazish va tahlil qilish.

Jismoniy madaniyatning jamiyatdagi asosiy funksiyasi va shakllari. Jismoniy madaniyatda milliy qadriyatlarning tutgan o'rni to'g'risida, jismoniy madaniyat umumiy madaniyatning bir bo'lagi ekanligi, maxsus funksiyalari haqida izoh berish.

Jismoniy tarbiyaning vositalari. Jismoniy tarbiya vositalari jismoniy tarbiyaning asosidir. Jismoniy mashqlarning mazmun va shakl tushunchasi. Jismoniy mashqlarni turkumlanishi, jismoniy tarbiya jarayonida nagruzka (yuklama) va dam olish oralig'ini bir-biri bilan bog'liqligi to'g'risida aniq tushuncha berish.

Jismoniy tarbiya vositalarining texnikasiga tavsif. Kinematik tavsif (fazoviy vaqt tavsiflar). Dinamik tavsif (tashqi va ichki kuchlarning o'zaro aloqasi). Ayniqsa ritmik tavsifga ahamiyat berish. Harakatning vaqt va kuch munosabatlarini aks ettiruvchi tomonlari to'g'risida tushuncha berish.

Jismoniy tarbiyaning uslubiy tamoyillari. Jismoniy tarbiyaning uslubiy tamoyillariga tavsif. Onglilik va faollilik, ko'rgazmalilik, bajara olish va individuallashtirish, muntazamlilik, taraqqiyot (talablarni) asta-sekinlik bilan oshirib borish.

Jismoniy tarbiyada qo'llaniladigan uslublar. Jismoniy tarbiya jarayonida nagruzka samarasining miqdor va sifat jihatdan dam olish shart sharoitlariga

bog'liqligi. Jismoniy tarbiya jarayonida nutq va ko'rgazmali ta'sir etish vositalardan foydalanish uslublari, ularning xususiyatlari to'g'risida tushuncha berish, qat'iy tartiblashtirilgan mashq uslublarining xususiyatlari.

Harakatlarga o'rgatish jarayonining asoslari. Harakatlarga o'rgatish asoslari jismoniy tarbiya jarayonining bir tomoni ekanligi hamda maxsus uslublar harakatlarga o'rgatishda qo'llanilishi. Harakatlarga o'rgatishning hozirgi davr nazariyasi to'g'risida izoh berish.

Harakatlarga o'rgatish jarayonining tuzilishi asoslari. Harakatlarni maqsadga muvofiq o'rgatish: harakat ko'nikma va malakasini shakllantirishda umumiy didaktika. Fiziologiya, psixologiya va boshqa bilimlarning ahamiyati. Harakatlarga o'rgatish jarayonining tuzilish asoslarini to'liq tushuntirish.

O'rgatish bosqichlarining asosiy yo'nalish va xususiyatlari. O'rgatish muammolarini tayyorgarligiga e'tibor berish, dastlabki o'rgatish, mukammal o'rganish, takomillashtirish bosqichi bo'yicha tushuncha berish.

Mehnatni ratsional tashkil qilish tizimida jismoniy madaniyatning xususiyatlari. Mehnatni ilmiy tashkil qilish tizimida jismoniy madaniyatdan foydalanish. Ishlab chiqarish jarayonida mashg'ulot shakllari mazmuni vosita va uslublarining xususiyati. Jismoniy madaniyat mehnatkashlarning kundalik turmush tarzini optimallashtiruvchi vosita sifatida.

Mehnat faoliyatida katta va keksa yoshdagi kishilar bilan olib boriladigan jismoniy tarbiyaning xususiyatlari. Yangi materiallarni tushuntirish. Xirurg, shofer, o'qituvchi kasbi bo'yicha professiogramma tuzish.

Ilk va maktabgacha yoshdagi bolalar tarbiya tizimida jismoniy madaniyat. Ilk va maktabgacha yoshdagi bolalar tarbiya tizimida jismoniy madaniyat. Ilk va maktabgacha yoshdagi bolalar tarbiyasi va rivojlanishida madaniyatning birlamchi ahamiyati. Ilk va maktabgacha yoshdagi davrda ularni keyingi faoliyatga tayyorlashning qonuniyatlari, vazifalari va o'ziga xos xususiyatlari.

Maktab yoshidagi bolalar va yoshlarning jismoniy tarbiyasi. Maktab yoshidagi bolalar va yoshlarning jismoniy tarbiyasi. Jismoniy tarbiyaning ijtimoiy pedagogik ahamiyati, vazifalari va me'yorlash asoslari. Jismoniy tarbiyaning majburiy kursi. Jismoniy tarbiya dasturida ko'rsatilgan vositalar tarkibi va yoshlik davrlariga qarab ularning farqlanishi.

Umumiy o'rta ta'lim tizimida jismoniy tarbiya majburiy kurs ekanligi. Umumiy o'rta ta'lim tizimida jismoniy tarbiya majburiy kurs ekanligi. Maktab

o'quv rejasi bo'yicha jismoniy tarbiyaning umumiy kursi. Maktabda jismoniy tarbiya mashg'ulotining dastur mazmuniga ko'ra dars shakli. Maktabda jismoniy tarbiya darslarining tuzilishi, dastur materiallari va o'quvchilarning yoshlik xususiyatlariga ko'ra darslarining turlari.

1-4 sinflarda dars o'tkazish uslubiyati. 1-4 sinflarda dars o'tkazish uslubiyati. Kichik maktab yoshidagi o'quvchilar jismoniy tarbiyasining vazifalari. Anatomo-fiziologik va psixologik xususiyatlari.

Jismoniy tarbiyaning vositalari, darsni tashkil qilish uslublari. 1-4 sinflarda darsning tuzilishi va o'tkazish uslubiyati.

5-9 sinflarda dars o'tkazish uslubiyati. 5-9 sinflarda dars o'tish uslubiyati. O'rta maktab yoshidagi o'quvchilar jismoniy tarbiyasining vazifalari. Anatomo-fiziologik va psixologik xususiyatlari. Jismoniy tarbiyaning vositalari, darsni tashkil qilish usullari. 5-9 sinflarda darsning tuzilishi va o'tkazish metodikasi.

Jismoniy tarbiya darsida o'quvchilar faoliyatini tashkil etish. Jismoniy tarbiya darslarida o'quvchilar faoliyatini tashkil etish va boshqarish, yuklamalarni me'yorlash qoidalari. O'quv yilida jismoniy tarbiya mashg'ulotlarini rejalashtirish.

Sinfdan tashqari olib boriladigan jismoniy tarbiya tadbirlariga tavsif. Umumta'lim maktablarida jismoniy tarbiyaning darsdan va sinfdan tashqari shakllari. Mashg'ulotga kirish, gimnastika, harakatli daqiqalar (fizkultminutka), katta tanaffusdagi o'yinlar, kuni uzaytirilgan guruhlarda jismoniy tarbiya mashg'ulotlarini tashkil etish va o'tkazish asoslari.

Maktabdan tashqari olib boriladigan jismoniy tarbiya tizimi. Jismoniy madaniyat omillaridan bolalar va yoshlarning kundalik turmushida (oilada, mahallada, yotoqxonada) dam olish va ta'til kunlarida foydalanishning ilmiy uslubiy asoslari.

O'quv vaqtlari va dastur bo'limlarini choraklarga, o'quv materiallarini har dars soatlariga hamda choraklarga taqsimlash yillik jadvali. O'quv vaqtlari va dastur bo'limlarini choraklarga taqsimlash yillik jadvali. Yillik ish rejasi. O'quv materiallarini chorak soatlariga taqsimlash yillik jadvali. Chorak uchun ish rejasi.

Jismoniy tarbiya darslarida pedagogik nazorat: xronometraj, pulsometriya, pedagogik tahlil qilish. Xronometraj. Darsning umumiy va motor zichligi. Pulsometriya. Jismoniy yuklamalarning organizmga ta'sirini

aniqlash. Pedagogik tahlil, o'qituvchining darsga tayyorgarligi, darsni tashkil etish, o'rgatish uslublarining qo'llanilishi, o'qituvchining tarbiyaviy ishlari, o'quvchilarning xulqi, darsni umumlashtirish va xulosa.

Sport seksiyasini rejalashning turlari. Rejalashtirishning asoslari va shakllari. Nazorat. Kundalik va bosqichli nazoratning xususiyatlari. O'z-o'zini nazorat qilish.

Ixtisoslashtirilgan sport maktablar Sport maktablari, Olimpiya va paralimpiya sport turlariga tayyorlash markazlari, Sport turlari bo'yicha davlat ixtisoslashtirilgan maktab-internatlari, Futbol mahorat maktablarida o'quv va jismoniy mashg'ulotlarning tashkil qilinishi. Mashg'ulotlar tuzilishi, mazmuni va yechiladigan vazifalarning xususiyatlari. Mashg'ulotning dars shakli. Sportchi-o'quvchilarning jismoniy tayyorgarligi.

Maktab yoshida sport bilan ixtisoslashtirish mashg'ulotlarining ilmiy-uslubiy asoslari. Maktab yoshida sport bilan ixtisoslashtirish mashg'ulotlarining ilmiy-uslubiy asoslari. Tavsifnoma, yosh xususiyatlari, mashg'ulotlarning shakllari.

Akademik litsey va kasb-hunar kollejlarda jismoniy tarbiya. Shu tizimdagi o'quv yurtlarida jismoniy tarbiyaning majburiy kursi. Mashg'ulotlar tuzilishi, mazmuni va yechiladigan vazifalarning xususiyatlari. Mashg'ulotning dars shakli. O'quvchilarning kasb-amaliy jismoniy tayyorgarligi.

Oliy o'quv yurtlarida jismoniy tarbiya. Oliy o'quv yurtlarida jismoniy tarbiyaning majburiy va fakultativ kursi. Kursning vazifasi, mazmuni va tuzilishi. Oliy o'quv yurtlari jismoniy tarbiya dasturiga tavsif. Uning talab asoslari.

Oliy o'quv yurtlarida jismoniy tarbiya. Ixtisoslik turiga kasb-amaliy jismoniy tayyorgarlik. Tayyorgarlik, maxsus va sport takomillashtirish bo'limlarida jismoniy tarbiya mashg'ulotining o'ziga xosligi.

Sport mashqining umumiy tamoyillari. Yuksak ko'rsatkichlarga intilish, sportchining umumiy va maxsus tayyorgarligining birligi, mashg'ulot jarayonining uzluksizligi, yuklama va dam olishning zichlangan rejimi, mashg'ulot talabalarining asta-sekin va maksimal ortib borishi, mashg'ulot yuklamalarining to'liqsimon o'zgarishi, mashg'ulot jarayonining siklligi.

Sport trenirovkasining vositalari va uslublari. Sport trenirovkasining vositalari. Jismoniy mashqlar sport mashg'ulotlarining asosiy vositasi sifatida.

Sport mashg'ulotlari tizimida tayyorgarlik mashqlari. Jismoniy mashqlar texnikasi. Sport mashg'ulotlarining uslublari.

Kuch qobiliyatini tarbiyalash. Kuch qobiliyatlari haqida tushuncha, ularning turlari. Kuch qobiliyatlarining rivojlanish darajasini va namoyn bo'lishini belgilovchi omillar. Kuch qobiliyatlarining rivojlanish usuliyati. Kuch qobiliyatlarining rivojlanish vositalari. Mushaklarning o'zaro harakatini belgilovchi omillar. Turli mushak guruhlarining kuch qobiliyatlarini rivojlantirish uchun mashqlar.

Tezkorlik qobiliyatini tarbiyalash. Tezkorlik qobiliyati va uni rivojlantirish usullari. Tezkorlik qobiliyati haqida tushuncha. Tezkorlik qobiliyati darajasini rivojlantirish omillari va tezlik qobiliyatining paydo bo'lishi. Tezkorlik harakatini sezish rivojlanishining usuliyati.

Koordinatsiya qobiliyatlarini va egiluvchanlikni tarbiyalash. Koordinatsiya qobiliyatlarini va egiluvchanlikni tarbiyalash. Koordinatsiyani rivojlantirish usuliyati. Egiluvchanlik haqida tushuncha. Egiluvchanlikning turlari va o'lchov mezoni. Egiluvchanlikning rivojlanish darajasini aniqlovchi omillar. Egiluvchanlikni tarbiyalash vositalari.

Chidamlilikni tarbiyalash. Chidamlilikni tarbiyalash. Chidamlilik tushunchasi. Charchash va chidamlilik. Chidamlilikni rivojlantirish usuliyati.

Katta sportning hozirgi muammolari. Sport faoliyatining manbalari. Sport insonni tarbiyalash va har tomonlama rivojlantirish omili sifatida. Ommaviy sport, katta sport va professional sportning o'ziga xos xususiyatlari. Xalqaro sport harakatlari.

Sportda ilmiy-tadqiqot usullari. Sportda ilmiy tadqiqot usullari. Tadqiqot muammosi, obykti va predmeti. Tadqiqot maqsadi va vazifalarini belgilash. Ilmiy tadqiqot farazlari. Tadqiqotning vosita va usullari. Tadqiqot usullariga qo'yiladigan umumiy talablar.

Sport musobaqalari tizimi. Sport musobaqalari tizimi. Musobaqalarning turkumlarga bo'linishi. Musobaqa o'tkazish usullari.

Sportning ijtimoiy ahamiyati. Sportning ijtimoiy ahamiyati. Sport nazariyasi predmetining xususiyatlari, maxsus atamalari. Sportning funksiyalari.

Sportchini tayyorlash tizimi. Sportchi tayyorgarligi ko'p tomonli tizim ekanligi. Sportchini tayyorlash tizimiga tavsif. Tashkilotchi, moddiy texnik ta'minoti, tibbiy ta'minot, ilmiy-uslubiy ta'minot, murabbiy. Sport mashqlariga

moslashish, moslashish bosqichlari. Sportchini tayyorlash tizimining asosini yoritish, sportchining texnik va taktik tayyorgarligiga tushuncha berish.

Sportchining musobaqadagi faoliyati (strategiyasi va taktikasi). Musobaqa faoliyatining texnik va taktik tayyorgarliklar jarayonida yechiladigan umumiy va xususiy vazifalarni tushuntirish. Sport musobaqasining o'ziga xos xususiyati, tamoyillari va usullari, sport musobaqalarida g'oliblarni aniqlash.

Sportchining musobaqadagi faoliyati (strategiyasi va taktikasi). Sportchini yuqori darajadagi musobaqaga tayyorlashdagi strategiya va taktik tayyorgarligini yoritib berish. Sport taktikasi. Taktik tayyorgarlik bosqichlari.

Sport tayyorgarligining asosiy tomonlari texnik, taktik, ruhiy tayyorgarligi. Sportchining texnik, taktik va ruhiy tayyorgarligi to'g'risida tushuncha berish. Sportchini texnik tayyorlashning vazifalari, bosqichlari va asosiy uslubiyati. Taktik tayyorgarlikning texnik tayyorgarlik bilan bog'liqligi. Sportchining irodaviy, funksional-psixologik tayyorgarligi.

Taktik va funksional tayyorgarlik to'g'risida keng tushuncha berish. O'zining ixtisosligi bo'yicha taktik tayyorgarligini texnik tayyorgarlik bilan bog'liqligini yoritish.

Mashg'ulot yuklamasiga tavsif. Yuklamaning turlari va xususiyatlari. Mashq yuklamasining hajmi va shiddati, yuklamalar orasidagi dam olishning ahamiyati. Mashg'ulotda charchash va tiklanish.

Sport formasining komponent va qiymati.Sport formasining fazalari. Sport formasiga kirish, saqlash, vaqtinchalik yo'qolgan fazalari bo'yicha tushuncha berish. Sport formasining fazalar bilan bog'liqligi.

Sport trenirovkasining davrlarga bo'linishi. Sport trenirovkasi davrlarining xususiyatlari. Fundamental davri, vosita va uslublar tarkibining xususiyatlari, o'tish davri. Mashg'ulotning spetsifik funksiyalari. Vosita va uslublarining xususiyatlari.

Sportning har xil turlarida mashg'ulotni davrlashning xususiyatlari haqida. Spetsifik mezotsikllarning davrlar bo'yicha tahlili.

Sport mashg'ulotlariga moslashish. Moslashish bosqichlari. Moslashish jarayonining davomiyligi. Yurak qon-tomir tizimining moslashuvi. Sport texnikasining moslashuvi. Moslashish bo'yicha nazorat olib borish.

Sportda realibitatsiya. Davolash-qayta tiklash, korreksiya, kompensator, profilaktika, o'zini davolash, kasbiy tayyorgarlik.

Matematik modellashtirish va matematik statistika asoslari. Masalaning qo'yilishi, matematik modellashtirishning maqsad va vazifalari. Matematik modellashtirish va ilmiy-texnik taraqqiyot. Ilmiy-tadqiqot ishlari va ularni bajarishga tayyorgarlik. «Model-algoritm-programma» uchligi matematik modellashtirish ustuni sifatida. Matematik modellashtirish tushunchasi. Modellashtirishga qo'yilgan talablar. Matematik modellar turlari. Matematik modellashtirish usullari: eksperimental, analitik, analitik-eksperimental. Matematik modellashtirishning asosiy bosqichlari. Modellashtirishning analitik (nazariy) usullari. Tabiat fundamental qonunlari asosida matematik modellarni tuzish masalalari. Matematik modellarda qo'llanadigan ba'zi bir analitik va sonli usullar.

Ehtimollar nazariyasi va matematik statistika asoslari. Tasodifiy miqdor. Tasodifiy miqdor taqsimot funksiyasi. Tasodifiy miqdorlarning sonli xarakteristikalar: matematik kutilma, dispersiya, momentlar. Bosh to'plam. Tanlanma. Tanlanma xarakteristikalar. Nuqtaviy baholash. Statistik taqsimotning sonli xarakteristikalar. Interval baholash. Tanlanma taqsimoti parametrlari uchun interval baholar. Ishonchli ehtimol. Normal taqsimot bilan bog'liq taqsimotlar: gamma taqsimot, Student taqsimoti, Fisher taqsimoti. Gipotezalarni tekshirish. Statistik gipoteza tushunchasi. Tanlanmani bir jinslilikini tekshirish. Bog'liqsizlik to'g'risidagi gipotezalarni tekshirish: Pearsonning χ^2 -kvadrat kriteriyasi. Fisher kriteriyasi. Student kriteriyasi.

Tajriba natijalarini statistik qayta ishlash. Korrelyatsion tahlil. Statistik va korrelyatsion bog'lanishlar. Korrelyatsiya koeffitsiyenti va uning xossalari. Kichik kvadratlar usuli. Chiziqli va chiziqsiz regressiya tenglamalari. Regression modellar qurish. Bir faktorli va ko'p faktorli regression matematik modellar qurish bosqichlari.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

I. Normativ-huquqiy xujjatlar:

1. O‘zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi.-T: O‘zbekiston, 2023.
2. O‘zbekiston Respublikasining 2019-yil 29-oktyabrdagi “Ilm-fan va ilmiy faoliyat to‘g‘risida”gi qonuni”.-B.37.
3. O‘zbekiston Respublikasining 2015-yil 4-sentyabrdagi “Jismoniy tarbiya va sport to‘g‘risida”gi (yangi tahriri) qonuni. -B.29.
4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktyabrdagi “O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida” PF-5847-sonli Farmoni.
5. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 19-yanvardagi "Mahallalarda yoshlar bilan ishlash tizimini tubdan takomillashtirish chora - tadbirlari to‘g‘risida "gi PQ-92 son qarori.
6. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 25-maydagi “Etnosport turlarini ommalashtirish va rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” PQ-259 son qarori.
7. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 3-noyabrdagi “Jismoniy tarbiya va sport sohasida kadrlarni tayyorlash hamda ilmiy tadqiqotlar tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-414-son qarori.
8. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O‘zbekiston strategiyasi. – Toshkent: “O‘zbekiston” nashriyoti, 2021. 464-b.

II. Asosiy darslik va o‘quv qo‘llanmalar

9. Блеер А.Н. Терминология спорта. Толковый словарь-справочник. – М.: Издательский центр «Академия», 2010. - 464 с.
10. Верхошанский Ю. В. Основы специальной физической подготовки спортсменов. – 2-е изд. — М.: Советский спорт, 2021. – 332 с.
11. Губа В.П. Методы математической обработки результатов спортивно-педагогических исследований: учеб.-метод. пос. / В.П.Губа, В.В.Пресняков. – М.: «Человек», 2015. – 288 с.
12. Зациорский В.М. Физические качества спортсмена: основы теории и методики физического воспитания / В.М.Зациорский. - 3-е изд. – М.: Советский спорт, 2009. – 200 с.
13. Kerimov F.A. Sport sohasidagi ilmiy tadqiqotlar. Jismoniy tarbiya institutlari va pedagogika oliy o‘quv yurtlari jismoniy tarbiya fakulteti magistrarlari uchun darslik. Zar-qalam. T. O‘zDJTI. 2004. 334 b.
14. Матвеев Л.П. Теория и методика физической культуры: учеб. для ИФК / Л.П.Матвеев. - 3-е изд., перераб. – М.: Физкультура и спорт, Спорт Академ Пресс, 2008. – 544 с.

15. Матвеев Л.П. Общая теория спорта и её прикладные аспекты: учеб. для вузов / Л.П.Матвеев. – 5-е изд., испр. и доп. – М.: Советский спорт, 2010. – 340 с.
16. Платонов В.Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения / В.Н.Платонов. - Киев: Олимпийская литература, 2015. – 680 с.
17. Платонов В.Н. Двигательные качества и физическая подготовка спортсменов. – М.: Спорт., 2022. - 656 с.
18. Salomov R.S. Jismoniy madaniyat nazariyasiga kirish. Talabalar, magistrilar va mutaxassislar uchun o‘quv qo‘llanma. T.: O‘zDJTI. 2002. 77 b.
- 19 Salomov R.S. Sport mashg‘ulotining nazariy asoslari. O‘quv qo‘llanma. T.: O‘zDJTI. 2005. 238 b.
20. Курамшин Ю.Ф. Теория и методика физической культуры: учебник. - М.: Советский спорт, 2004. - 464 с.
21. Abdushukurov A.A. Ehtimollar nazariyasi va matematik statistika. - Tashkent: Universitet, 2010. - 169 b.
22. Арипов М. Прикладная математика в естествознании и технологии. – Ташкент, 2012. - 562 с. (<http://www.candi.uz>)
23. Гмурман В.Е. Теория вероятностей и математическая статистика - М.: Высшая школа, 2003. - 479 с.
24. Самарский А.А., Михайлов А.П. Математическое моделирование: Идеи. Методы. Примеры.- 2-е изд., испр. - М.: Физматлит, 2001. - 320 с.

Malakaviy imtihon dasturi

O‘zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti Kengashida tavsiya
qilingan (2024 yil « _____ » _____ dagi)
sonli bayonnoma)